

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสัมภาษณ์

ผู้พิพากษาศาลหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาและผู้พิพากษสมทบ
กลุ่มสหวิชาชีพ ผู้นำชุมชน เด็กหรือเยาวชน และผู้ปกครอง

เรื่อง ผลของการแก้ไขปัญหา การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยหลักกระบวนการยุติธรรมเชิง
สมานฉันท์ : กรณีศึกษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่

ของ..... วันที่..... เดือน พ.ศ.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. อายุ ปี การศึกษา
3. ตำแหน่ง (ระดับ) ของผู้ให้สัมภาษณ์
4. หน่วยงาน / สังกัด

ส่วนที่ 2 แนวคิด หลักการพื้นฐานของกระบวนการยุติธรรมแบบกระแสน้ำ (แก่แก่นทดแทน)
และกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกระบวนการที่สนับสนุนหลักของความยุติธรรมซึ่งมีอยู่ 2 กระบวน
ทัศน์คือ

1.1 กระบวนทัศน์แบบแก้แค้นทดแทน ซึ่งถูกนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
ของไทยมาเป็นเวลาช้านาน โดยยึดถือหลักการพื้นฐานภายใต้ความคิดที่ว่า

- 1.1.1 เมื่อมีการกระทำผิดอาญาเกิดขึ้นถือว่าการกระทำผิดกฎหมายของรัฐ
ซึ่งถือว่าการละเมิดอำนาจรัฐโดยตรง
- 1.1.2 รัฐโดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต้องเป็นผู้นำผู้กระทำผิดมา
พิจารณาว่า กระทำผิดกฎหมายเรื่องใด การลงโทษอย่างไร
- 1.1.3 เป้าหมายของการลงโทษคือการแก้แค้น ทดแทน ช่มชู้ เพื่อสร้างความ
เกรงกลัว เช็ดหลาบ และปิดโอกาสไม่ให้เกิดการกระทำผิดอีก

2. ท่านคิดว่า วิธีการนี้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และทำให้ผู้กระทำผิดได้รับการแก้ไขฟื้นฟู และป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอีกได้หรือไม่ โดยเฉพาะการนำมาใช้กับการแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

MAI UNIVERSITY

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

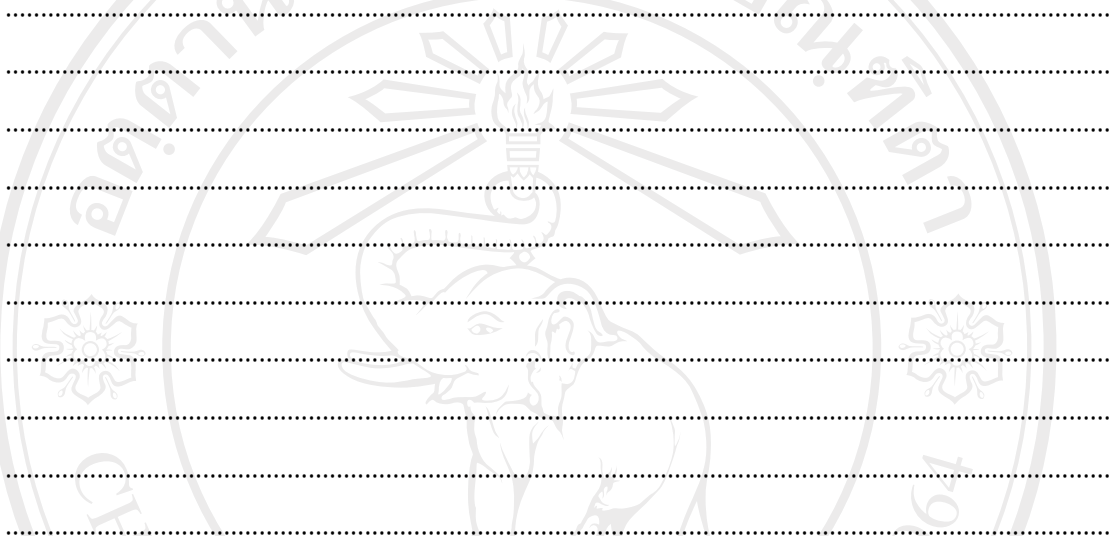
All rights reserved

.....

.....

.....

3.1 วิธีการเดิม คือการนำเด็กมาดำเนินคดีตามขั้นตอนคือ ส่งผู้กระทำความผิดให้พนักงานสอบสวน ส่งต่อพนักงานอัยการสั่งฟ้อง ส่งศาลเพื่อพิจารณาพิพากษา ศาลส่งฝึกและอบรมในสถานพินิจหรือศูนย์ฝึกฯ ยังสมควรใช้ต่อหรือไม่

3.2 จากประสบการณ์ของท่านที่ผ่านมามีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดและถูกศาลกำหนดวิธีการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ตามระดับความรุนแรงของคดีนั้น สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พฤติกรรมพื้นฐานของเด็กและเยาวชนได้มากน้อยแค่ไหน

.....

.....

.....

.....

1.2.1 การกระทำผิดอาญาเป็นการกระทำผิดต่อบุคคล ไม่ใช่รัฐ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องความขัดแย้งระหว่างบุคคล

1.2.3 ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหาย จึงควรเข้ามามีส่วนในการพูดคุย เจรจา ทำข้อตกลงกัน โดยมีเป้าหมายให้

1.ผู้กระทำผิดแสดงความรับผิดชอบโดยตรงต่อผู้เสียหาย(ผู้ถูกระทำ)
หรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบ โดยการชดใช้ให้ตามพันธะสัญญาที่ทำต่อกัน มากกว่าจะนำตัวมา
ลงโทษอย่างเฉียบขาด

2. ผู้เสียหาย/ผู้ถูกกระทำ/ชุมชน ได้รับการชดใช้/บรรเทาความเสียหายตามความต้องการ

3. ชุมชน/สังคม มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ของผู้กระทำผิดร่วมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

Copyright© by Chiang Mai University

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่า วิธีการนี้จะช่วยแก้ไข ปัญหาอาชญากรรมและทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการแก้ไข ฟ้นฟู และแก้ไขผู้กระทำความผิดไม่ให้กระทำความผิดซ้ำอีกได้หรือไม่ โดยเฉพาะการนำมาปรับใช้กับ กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็ก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3. แนวทางการแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด โดยมุ่งเน้นถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของผู้เสียหาย ชุมชน และผู้ต้องหา ตามกระบวนการต้นน้ำของศาลเยาวชนและครอบครัว

จากการที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ได้นำวิธีการแก้ไข บำบัด ฟ้นฟู การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาปรับใช้ เพื่อเป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือก โดยมีแนวทางการดำเนินคือ

3.1 กระบวนการแก้ไข บำบัดฟ้นฟูใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและมีคดีมาสู่ศาล ถ้าผู้ถูกฟ้องรับสารภาพแล้ว ให้ผู้พิพากษามีคำสั่งเลื่อนการอ่านคำพิพากษาออกไปก่อน และมีคำสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบทำการจำแนก สืบค้นหาสาเหตุการกระทำความผิด ความรุนแรงของพฤติกรรมในการกระทำความผิด และเสนอแนวทางแก้ไขเด็กและเยาวชนให้ตรงกับสาเหตุและพฤติกรรม ต่อผู้พิพากษา เพื่อให้มีคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขต่อไป

[illegible]

.....

.....

.....

ท่านคิดว่า วิธีการนี้จะสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่ จะสามารถช่วยให้เด็กกลับมาเป็นคนดีได้ผลกว่าการนำเด็กไปฝึกอบรมในสถานพินิจหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 กรณีที่เด็กและเยาวชนยังไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นได้ เมื่อคุมประพฤติมาระยะหนึ่งแล้ว หรือกรณีที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีพฤติกรรมค่อนข้างรุนแรง ให้ส่งตัวเด็กและเยาวชนนั้นเข้าร่วมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพื้นฐานที่ศาลจัดขึ้น ตามสาเหตุการกระทำผิดเช่น

ถ้าสาเหตุมาจากการกระทำผิดมาจากครอบครัว ให้เข้าโครงการครอบครัวสัมพันธ์ พบนักจิตวิทยา ฝึกอาชีพ หรือจัดหางานให้ทำ เป็นต้น

ถ้าเด็กกระทำผิดเนื่องมาจากตัวเด็กเองและสิ่งแวดล้อม ให้เข้าโครงการเยาวชนสัมพันธ์ โครงการค่ายธรรมะ หรือบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ เพื่อให้เด็กมีวินัยรู้จักคิดมากขึ้น

คำถาม

ท่านเห็นว่า วิธีการนี้จะสามารถช่วยแก้ไขปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรมของเด็กให้ดีขึ้นได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ในทางปฏิบัติจริง จะสามารถทำได้หรือไม่ และท่านคิดว่า ศาลเยาวชนและครอบครัว ควรมีการดำเนินโครงการร่วมกับองค์กรเอกชนสาธารณะกุศล หรือภาคธุรกิจเอกชนอย่างไรบ้าง เพื่อให้สามารถดำเนินการโครงการได้อย่างต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3.5 การประชุมกลุ่มเยาวชน ซึ่งประกอบด้วยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ผู้เสียหาย พ่อแม่หรือผู้ปกครองของผู้เสียหาย เครือข่ายชุมชน ครู นายจ้าง โดยมีผู้พิพากษาสมทบเป็นผู้ดำเนินการประชุมและสรุปแผนการเยียวยาผู้เสียหายและแก้ไขผู้กระทำผิด เช่นการชดเชยค่าเสียหาย การกล่าวการสำนึกผิดของผู้กระทำผิด เป็นต้น เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้ในการในการแก้ไข ฟันฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และมีพฤติกรรมที่ไม่รุนแรง ไม่เคยกระทำผิดมาก่อน

ท่านเห็นด้วยกับวิธีการดังกล่าวหรือไม่ และสามารถแก้ไข ฟันฟู ผู้กระทำผิดได้เพียงใด เพราะเหตุใด

3.6 ท่านคิดว่าสำหรับ กรณีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดร้ายแรง/ กระทำผิดซ้ำ การทำวิธีการบำบัด แก้ไข ฟันฟู โดยใช้วิธีการเลื่อนการอ่านคำพิพากษา แล้วตั้งกรรมการสหวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ผู้อำนวยการสถานพินิจเด็กและเยาวชน ผู้พิพากษาสมทบ และผู้อำนวยการสำนักงานศาลเยาวชนและครอบครัว ฯ มากำหนดแผนโปรแกรมบำบัดให้ผู้กระทำผิดปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ท่านคิดว่าควรเปิดโอกาสให้หรือไม่ เพราะเหตุใด และมีปัญหาอุปสรรคใดในการทำ

3.8 ศาลและกลุ่มเครือข่ายชุมชนและกลุ่มสทวิชชีพ ตามแนวทางกระบวนการยุติธรรม
เชิงสมานฉันท์ มีส่วนช่วยเหลือเด็กในด้านต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษา คำแนะนำ การจัดสวัสดิการ
หรือการดำเนินการเตรียมปล่อยตัวเด็กและเยาวชนอย่างไรหรือไม่

4.1 การสร้างทางเลือกให้ศาลมีโอกาสใช้วิธีการบำบัด แก่ไข พ้นฟู ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็ก และเยาวชน ได้ตรงกับสาเหตุได้มากกว่าระบบการพิจารณาพิพากษาส่งผู้กระทำความผิดเข้าฝึกอบรมใน ศูนย์ฝึกและอบรม ฯ (สถานพินิจเดิม) มากขึ้นได้เพียงใด อย่างไรบ้าง

4.2.1 ผู้กระทำผิดสามารถกลับตัวเป็นคนดี ไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีกได้มากกว่าการใช้ระบบเดิมหรือไม่ เพียงใด

4.2.2 ท่านคิดว่า สามารถสร้างจิตสำนึกให้เด็กและเยาวชนมีความคิด ความรับผิดชอบต่อตนเอง พ่อแม่ สังคมได้มากขึ้น หรือไม่เพียงใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีโอกาสเข้าใจในลูกหลานที่เคยหลงผิด นำมาซึ่งความเข้าใจในลูกหลานที่เคยหลงผิด นำมาซึ่งความเข้าใจ ความอบอุ่นของคนในครอบครัวให้เกิดขึ้นได้เพียงใด (ถามเฉพาะพ่อแม่/ผู้ปกครอง/ชุมชน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

.....

4.5 สามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีลงได้มากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนมีการนำระบบนี้มาใช้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ จาก
ประสบการณ์การทำงานของท่าน ท่านคิดว่า วิธีการในการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรม
เชิงสมานฉันท์ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญๆ
อะไรบ้าง และท่านเห็นควรให้มีการปรับปรุงอย่างไรบ้าง

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานของศาล

-ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- ด้านการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน
NGO และองค์กรสาธารณะต่างๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ด้านงบประมาณในการดำเนินการ

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

.....

.....

.....

.....

.....

5.2 ปัญหาเกี่ยวกับผู้เสียหาย

- ด้านความร่วมมือในการให้ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- ด้านการร่วมเจรจาทำความตกลง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.3 ปัญหาเกี่ยวกับชุมชนและครอบครัว

- การสร้างเครือข่ายชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

.....

- ความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

☐ ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ของศาลเยาวชนและครอบครัว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางโสภิศ อินทสโร รหัสประจำตัว 4884193	
วันเดือนปีเกิด	6 ตุลาคม 2504	
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีศรีน่าน จังหวัดน่าน นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2527	
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2529-2544	ทนายความ
	พ.ศ. 2535-2538	กรรมการสุขาภิบาลป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
	พ.ศ. 2535	อนุกรรมการองค์การกลางการเลือกตั้งจังหวัดลำพูน
	พ.ศ. 2541-2544	กรรมการสภาพนายความภาค 5
	พ.ศ. 2545-ปัจจุบัน	ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดลำพูน แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว รุ่นที่ 1-2
	พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน	ผู้ประนีประนอมไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ประจำศาลจังหวัดลำพูน ประจำศาลจังหวัดลำพูนแผนกเยาวชนและครอบครัว ประจำศาลแขวงเชียงใหม่

เครื่องราชอิสริยาภรณ์	พ.ศ. 2546	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)
	พ.ศ. 2548	จักรดาราภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)